

Conselleria d'Educació

ORDE 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana. [2011/7216]

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, en l'article 3.3 disposa que l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatoria constitueixen l'educació bàsica. L'article 4.2 assenyalava que l'ensenyança bàsica comprén deu anys d'escolaritat i es du a terme, de manera regular, entre els sis i els setze anys d'edat.

Al seu torn, en referència al principi de continuïtat entre etapes, l'article 20.5 estableix que, a fi de garantir la continuïtat del procés de formació de l'alumnat, cada alumne o alumna disposarà, en finalitzar l'etapa, d'un informe sobre el seu aprenentatge, els objectius assolits i les competències bàsiques adquirides, segons com disposen les administracions educatives. Així mateix, les administracions educatives establiran els pertinents mecanismes de coordinació. En este mateix sentit, l'article 121.4 indica que correspon a les administracions educatives afavorir la coordinació entre els projectes educatius dels centres d'Educació Primària i els d'Educació Secundària Obligatoria a fi que la incorporació de l'alumnat a l'Educació Secundària siga gradual i positiva.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, també planteja com a mesura, entre els principis pedagògics que atribueix a l'Educació Secundària Obligatoria, el que disposa l'article 26.3, de manera que les administracions educatives establiran les condicions que permeten que, en els primers cursos de l'etapa, els professors amb la deguda qualificació impartisquen més d'una matèria al mateix grup d'alumnes.

Per a l'orientació de l'alumnat en la transició entre etapes, diverses disposicions reglamentàries regulen esta funció en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Així, el Decret 131/1994, de 5 de juliol, del Govern Valencià, pel qual es regulen els servicis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional, en l'article 3.1, epígrafs i) i k), disposa que les funcions generals dels servicis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional són, entre altres, col·laborar en l'orientació de l'alumnat en els processos de transició a altres etapes i itineraris educatius, i en el món del treball, així com assessorar les famílies, o els representants legals de l'alumnat, participant, si és el cas, en el desenvolupament de programes formatius de pares i mares d'alumnes.

D'altra banda, l'article 85.2 del Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària, estableix que és funció del departament d'Orientació coordinar, d'acord amb el que estableixen els projectes curriculars d'etapa, l'orientació educativa, psicopedagògica i professional de l'alumnat, especialment pel que fa als canvis de cicle o etapa, i a l'elecció entre les distintes opcions acadèmiques, formatives i professionals.

Les actuacions de coordinació, en l'actualitat, les regula l'article 23 de l'Orde de 16 de juliol de 2001, per la qual es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres d'Educació Infantil (2n cicle) i Educació Primària, on s'assenyala que amb la finalitat d'aconseguir la necessària coordinació entre els centres i col·legis d'Educació Primària i els centres d'Educació Secundària de referència, els professors especialistes de Psicologia i Pedagogia que pertanyen als servicis psicopedagògics escolars o gabinets psicopedagògics escolars autoritzats dels centres d'Educació Primària i els departaments d'Orientació dels centres d'Educació Secundària tindran reunions conjuntes al llarg del 2n trimestre del curs escolar a fi de traspassar la informació pertinent relativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials que, previsiblement, seran escolaritzats el curs següent a estos centres.

Igualment, en l'article 7 de l'Orde de 14 de març de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual es regula l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres que impartixen Educació Secundària, es concreten els extrems de la

Conselleria de Educación

ORDEN 46/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la transición desde la etapa de Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunitat Valenciana [2011/7216]

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, en su artículo 3.3 dispone que la Educación Primaria y la Educación Secundaria Obligatoria constituyen la educación básica. El artículo 4.2 señala que la enseñanza básica comprende diez años de escolaridad y se desarrolla, de forma regular, entre los seis y los dieciséis años de edad.

A su vez, en referencia al principio de continuidad entre etapas, el artículo 20.5 establece que con el fin de garantizar la continuidad del proceso de formación del alumnado, cada alumno o alumna dispondrá al finalizar la etapa de un informe sobre su aprendizaje, los objetivos alcanzados y las competencias básicas adquiridas, según dispongan las administraciones educativas. Asimismo, las administraciones educativas establecerán los mecanismos de coordinación pertinentes. En este mismo sentido, el artículo 121.4 indica que corresponde a las administraciones educativas favorecer la coordinación entre los proyectos educativos de los centros de Educación Primaria y los de Educación Secundaria Obligatoria con objeto de que la incorporación de los alumnos y alumnas a la Educación Secundaria sea gradual y positiva.

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, también plantea como medida, entre los principios pedagógicos que atribuye a la Educación Secundaria Obligatoria, lo dispuesto en el artículo 26.3, de forma que las administraciones educativas establecerán las condiciones que permitan que, en los primeros cursos de la etapa, los profesores con la debida cualificación impartan más de una materia al mismo grupo de alumnos.

Para la orientación del alumnado en la transición entre etapas, diversas disposiciones reglamentarias regulan dicha función en el ámbito de la Comunitat Valenciana. Así, el Decreto 131/1994, de 5 de julio, del Gobierno Valenciano, por el que se regulan los servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica y profesional, en su artículo 3.1, epígrafes i) y k), dispone que las funciones generales de los servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica y profesional son, entre otras, colaborar en la orientación del alumnado en los procesos de transición a otras etapas e itinerarios educativos, y al mundo del trabajo, así como asesorar a las familias, o a los representantes legales del alumnado, participando, en su caso, en el desarrollo de programas formativos de padres y madres de alumnos.

Por otra parte, el artículo 85.2 del Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de los Institutos de Educación Secundaria, establece que es función del departamento de orientación coordinar, de acuerdo con lo establecido en los proyectos curriculares de etapa, la orientación educativa, psicopedagógica y profesional del alumnado, especialmente en lo concerniente a los cambios de ciclo o etapa, y a la elección entre las distintas opciones académicas, formativas y profesionales.

Las actuaciones de coordinación, en la actualidad, se encuentran reguladas en el artículo 23 de la Orden de 16 de julio de 2001 por la que se regula la atención educativa al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros de Educación Infantil (2º ciclo) y Educación Primaria, señalándose que con la finalidad de lograr la necesaria coordinación entre los centros y colegios de Educación Primaria y los centros de Educación Secundaria de referencia, los profesores especialistas de psicología y pedagogía pertenecientes a los servicios psicopedagógicos escolares o gabinetes psicopedagógicos escolares autorizados de los centros de Educación Primaria y los departamentos de orientación de los centros de Educación Secundaria celebrarán reuniones conjuntas a lo largo del 2º trimestre del curso escolar a fin de traspassar la información pertinente relativa a los alumnos y alumnas con necesidades educativas especiales que, previsiblemente, serán escolarizados el curso siguiente en dichos centros.

Igualmente, en el artículo 7 de la Orden de 14 de marzo de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, por la que se regula la atención al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros que imparten Educación Secundaria, se concretan los

coordinació entre els centres d'Educació Primària i els centres d'Educació Secundària.

D'altra banda, les ordes d'avaluació de les dos etapes també reflecteixen la regulació de certes actuacions destinades a la coordinació entre etapes. Així, l'article 10.5 de l'Orde de 13 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Primària, prescriu que en finalitzar l'etapa s'entregarà a l'alumnat l'original del seu historial acadèmic d'Educació Primària i una còpia del document s'enviarà al centre d'Educació Secundària, a petició d'este, junt amb l'original de l'informe d'aprenentatge a què fa referència l'article 12 de la dita orde. L'Orde de 14 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en l'article 3.2 arplega que, a fi de facilitar la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat, els centres establiran mecanismes de coordinació amb l'etapa d'Educació Primària i entre els diferents cursos de l'Educació Secundària Obligatoria. Durant el primer mes de l'any acadèmic, l'equip docent realitzarà una avaluació inicial de l'alumnat amb la finalitat de comprovar el nivell en el seu procés d'aprenentatge. Per a esta avaluació inicial es tindran en compte també els informes emesos en l'etapa o curs anterior.

Vista la normativa anteriorment exposada, en relació amb la gestió de la transició entre les etapes d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria, és possible concretar un marc normatiu unificat i precís, que permeta la definició de les tasques que han de dur a terme els centres en les dos etapes, a fi de coordinar esforços i impulsar l'efectivitat d'este procés.

Per tot això, vista la proposta dels directors generals d'Ordenació i Centres Docents, de Personal, i de la directora general d'Avaluació, Innovació i Qualitat Educativa i de la Formació Professional, de data 8 de juny de 2011, de conformitat amb esta, i en virtut de les competències que m'atribuïx l'article 28.e) de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell,

ORDENE

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS DE CARÀCTER GENERAL

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. L'objecte d'esta orde és regular la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana.

2. Esta orde serà aplicable a tots els centres docents públics i privats concertats de la Comunitat Valenciana autoritzats per a impartir les ensenyances d'Educació Primària o d'Educació Secundària Obligatoria.

Article 2. Àmbit d'actuació en cada etapa

Les actuacions que d'esta orde es puguin derivar incidiran en aspectes organitzatius, de funcionament i formatius dirigits al tercer cicle de l'Educació Primària, al primer i segon curs de l'Educació Secundària Obligatoria, així com als membres de la comunitat educativa implicats en el procés de transició entre etapes.

Article 3. Principis generals LRF

Els objectius que es projecten en el marc d'esta orde, així com les mesures i actuacions concretes que se'n puguin desprendre, se sustentaran sobre els principis següents:

1. L'atenció a la diversitat de característiques i situacions personals de l'alumnat.

2. La continuïtat i la graduació progressiva que hi ha en l'ensenyança bàsica.

3. La capacitat de progressió i canvi de tot l'alumnat, en el marc de la identificació de les seues necessitats educatives ordinàries i específiques.

4. La prevenció de dificultats d'integració i adaptació escolar, de creixement personal, afectiu, i específicament curricular.

5. L'autonomia pedagògica dels centres quant a l'organització i el funcionament més adequats a les característiques i necessitats del seu alumnat.

extremos de la coordinació entre los centros de Educación Primaria y los centros de Educación Secundaria.

Por otra parte, las órdenes de evaluación de ambas etapas también reflejan la regulación de ciertas actuaciones destinadas a la coordinación entre etapas. Así, el artículo 10.5 de la Orden de 13 de diciembre de 2007, de la Conselleria de Educación, sobre evaluación en Educación Primaria, prescribe que al finalizar la etapa, se entregará al alumnado el original de su historial académico de Educación Primaria y una copia del documento se enviará al centro de Educación Secundaria, a petición de éste, junto con el original del informe de aprendizaje al que hace referencia el artículo 12 de dicha orden. La Orden de 14 de diciembre de 2007, de la Conselleria de Educación, sobre evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, en su artículo 3.2 recoge que, con objeto de facilitar la continuidad del proceso educativo del alumnado, los centros establecerán mecanismos de coordinación con la etapa de Educación Primaria y entre los diferentes cursos de la Educación Secundaria Obligatoria. Durante el primer mes del año académico, el equipo docente realizará una evaluación inicial del alumnado con la finalidad de comprobar el nivel en su proceso de aprendizaje. Para esta evaluación inicial se tendrán en cuenta también los informes emitidos en la etapa o curso anterior.

Ante la normativa anteriormente expuesta, en relación con la gestión de la transición entre las etapas de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria, cabe la concreción de un marco normativo unificado y preciso, que permita la definición de las tareas que han de realizar los centros de ambas etapas, con objeto de coordinar esfuerzos e impulsar la efectividad de dicho proceso.

Por todo ello, vista la propuesta de los directores generales de Ordenación y Centros Docentes, de Personal, y la directora general de Evaluación, Innovación y Calidad Educativa y de la Formación Profesional, de fecha 8 de junio de 2011, de conformidad con la misma, y en virtud de las competencias que me atribuye el artículo 28.e) de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell,

ORDENO

CAPÍTULO I

DISPOSICIONES DE CARÁCTER GENERAL

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. El objeto de la presente orden es regular la transición desde la etapa de Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunitat Valenciana.

2. Esta orden será de aplicación a todos los centros docentes públicos y privados concertados de la Comunitat Valenciana autorizados para impartir las enseñanzas de Educación Primaria o de Educación Secundaria Obligatoria.

Artículo 2. Ámbito de actuación en cada etapa

Las actuaciones que de esta orden se puedan derivar incidirán en aspectos organizativos, de funcionamiento, y formativos dirigidos al tercer ciclo de la Educación Primaria, al primer y segundo curso de la Educación Secundaria Obligatoria, así como a los miembros de la comunidad educativa implicados en el proceso de transición entre etapas.

Artículo 3. Principios generales

Los objetivos que en el marco de la presente orden se proyecten, así como las medidas y actuaciones concretas que de ellos se puedan desprender, se sustentarán sobre los siguientes principios:

1. La atención a la diversidad de características y situaciones personales del alumnado.

2. La continuidad y la graduación progresiva que existe en la enseñanza básica.

3. La capacidad de progresión y cambio de todo el alumnado, en el marco de la identificación de sus necesidades educativas ordinarias y específicas.

4. La prevención de dificultades de integración y adaptación escolar, de desarrollo personal, afectivo, y propiamente curricular.

5. La autonomía pedagógica de los centros en cuanto a la organización y funcionamiento más adecuados a las características y necesidades de su alumnado.

6. L'avaluació i la correcció de les deficiències detectades.

CAPÍTOL II

ACTUACIONS GENERALS I PLA D'INTERVENCIÓ EN LA TRANSICIÓ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Article 4. Actuacions generals

Tindran la consideració d'actuacions generals per a la gestió de la transició de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria, les següents:

1. Des de la perspectiva pedagògica i organitzativa dels centres docents:

a) La planificació i el desplegament de processos de coordinació entre els centres d'Educació Primària i els centres d'Educació Secundària Obligatòria als quals estiguen adscrits, on s'inclouen actuacions sistemàtiques distribuïdes al llarg de cada curs escolar.

b) Aproximació de les cultures, de les formes d'organització i actuació dels centres d'Educació Primària i d'Educació Secundària Obligatòria.

c) Conformació d'equips de transició estables, tant en l'etapa d'Educació Primària com en l'Educació Secundària Obligatòria, en els quals puguen estar representats tots els membres de la comunitat educativa.

d) Intercanvi i utilització col·legiada d'informació relativa a necessitats educatives de l'alumnat en trànsit de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria.

e) Identificació de recursos personals i materials necessaris per a la implementació de respostes educatives.

f) Convergència metodològica entre les àrees de tercer cicle d'Educació Primària i les matèries dels dos primers cursos de l'Educació Secundària Obligatòria, amb les quals guarden continuïtat.

g) Planificació i posada en funcionament de programes de desenvolupament competencial de l'alumnat en els àmbits d'autonomia i iniciativa personal, i aprendre a aprendre.

h) Implicació de l'equip directiu dels centres docents en la potenciació de l'escomesa tècnica del procés, de la coordinació dels equips de transició, de la flexibilització organitzativa i curricular, i del seu seguiment i avaluació.

2. Des de la perspectiva institucional dels centres docents i les seues relacions amb l'alumnat i les seues famílies:

a) Orientació, assessorament i formació de pares i mares sobre el procés de transició d'una etapa a una altra, en l'ensenyança bàsica, de les seues filles i els seus fills.

b) Cooperació entre les famílies i els centres docents, i foment d'esta cooperació a través de l'equip directiu dels centres i les associacions de mares i pares.

3. Des de la perspectiva de l'administració educativa:

a) Orientació, assessorament i formació als equips docents implicats en el procés.

b) Oferta d'edicions formatives per part dels Centres de Formació, Innovació i Recursos Educatius (CEFIRE), emfatitzant la modalitat formativa de formació en centres.

c) Gestió de recursos personals i materials necessaris per a la implementació de respostes educatives.

d) Supervisió i assessorament per part de la Inspecció Educativa.

Article 5. Pla de transició de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria

1. El Pla de Transició de l'Etapa d'Educació Primària a la d'Educació Secundària Obligatòria haurà de formar part dels projectes educatius dels centres d'Educació Primària i d'Educació Secundària Obligatòria. Així mateix, el pla de transició s'incorporarà a l'inici del curs en la programació general anual. L'avaluació preceptiva del pla de transició i les propostes de millora hauran de figurar en la memòria de final de curs.

2. L'elaboració del pla de transició partirà de la identificació de les necessitats de l'alumnat, el professorat i les famílies en el marc del trànsit entre les dos etapes, i en la seua planificació i aplicació s'haurà de prestar especial atenció a:

6. La evaluación y la corrección de las deficiencias detectadas.

CAPÍTULO II

ACTUACIONES GENERALES Y PLAN DE INTERVENCIÓN EN LA TRANSICIÓN DE EDUCACIÓN PRIMARIA A EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA

Artículo 4. Actuaciones generales

Tendrán la consideración de actuaciones generales para la gestión de la transición de la Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria, las siguientes:

1. Desde la perspectiva pedagógica y organizativa de los centros docentes:

a) Planificación y desarrollo de procesos de coordinación entre los centros de Educación Primaria y los centros de Educación Secundaria Obligatoria a los que estén adscritos, donde se contemplen actuaciones sistemáticas distribuidas a lo largo de cada curso escolar.

b) Aproximación de las culturas, de las formas de organización y actuación de los centros de Educación Primaria y de Educación Secundaria Obligatoria.

c) Conformación de equipos de transición estables, tanto en la etapa de Educación Primaria como en la Educación Secundaria Obligatoria, en los que puedan estar representados todos los miembros de la comunidad educativa.

d) Intercambio y utilización colegiada de información relativa a necesidades educativas del alumnado en tránsito de la etapa de Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria.

e) Identificación de recursos personales y materiales necesarios para la implementación de respuestas educativas.

f) Convergencia metodológica entre las áreas de tercer ciclo de Educación Primaria y las materias de los dos primeros cursos de la Educación Secundaria Obligatoria, con las que guardan continuidad.

g) Planificación y puesta en funcionamiento de programas de desarrollo competencial del alumnado en los ámbitos de autonomía e iniciativa personal, y aprender a aprender.

h) Implicación del equipo directivo de los centros docentes en la potenciación del acometimiento técnico del proceso, de la coordinación de los equipos de transición, de la flexibilización organizativa y curricular, y de su seguimiento y evaluación.

2. Desde la perspectiva institucional de los centros docentes y sus relaciones con el alumnado y sus familias:

a) Orientación, asesoramiento y formación a padres y madres respecto del proceso de transición de una etapa a otra, en la enseñanza básica, de sus hijas e hijos.

b) Cooperación entre las familias y centros docentes, y fomento de dicha cooperación a través del equipo directivo de los centros y las asociaciones de madres y padres.

3. Desde la perspectiva de la administración educativa:

a) Orientación, asesoramiento y formación a los equipos docentes implicados en el proceso.

b) Oferta de ediciones formativas por parte de los Centros de Formación, Innovación y Recursos Educativos (CEFIRE), enfatizando la modalidad formativa de formación en centros.

c) Gestión de recursos personales y materiales necesarios para la implementación de respuestas educativas.

d) Supervisión y asesoramiento por parte de la Inspección Educativa.

Artículo 5. Plan de transición de la Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria

1. El Plan de Transición de la Etapa de Educación Primaria a la de Educación Secundaria Obligatoria deberá formar parte de los proyectos educativos de los centros de Educación Primaria y de Educación Secundaria Obligatoria. Asimismo, el plan de transición se incorporará al inicio del curso en la programación general anual. La evaluación preceptiva del plan de transición y las propuestas de mejora deberán figurar en la memoria de final de curso.

2. La elaboración del plan de transición partirá de la identificación de necesidades del alumnado, profesorado y familias en el marco del tránsito entre ambas etapas, y en la planificación y aplicación del mismo se deberá prestar especial atención a:

a) La progressió curricular entre el tercer cicle d'Educació Primària i el primer i segon curs d'Educació Secundària Obligatòria.

b) La coordinació de l'exercici de la funció tutorial i de l'atenció a la diversitat, pel que fa a la continuïtat de recursos personals, materials i estratègies organitzatives, per a donar resposta efectiva a les necessitats específiques de suport educatiu.

c) La convergència en les dos etapes en la gestió de la convivència i la resolució de conflictes.

3. El pla de transició haurà d'incloure, almenys, els apartats següents:

a) La concreció relativa a la coordinació entre els equips docents d'Educació Primària i d'Educació Secundària Obligatòria implicats en el procés:

1. Composició i procés de constitució dels equips de transició.

2. Planificació general d'actuacions: identificació de necessitats, objectius, activitats generals, mecanismes i estratègies per a potenciar la coordinació entre els equips docents, i calendari de treball.

b) Un programa de desenrotllament competencial per a l'alumnat del tercer cicle d'Educació Primària, i de primer i segon d'Educació Secundària Obligatòria, focalitzat en l'impuls de l'autonomia i la iniciativa personal, i l'autoregulació cognitiva, emocional, conductual i l'escolar específicament.

c) La concreció dels àmbits, les actuacions prioritàries i els mecanismes de col·laboració entre els centres docents i les famílies.

d) Els mecanismes de seguiment i avaluació del pla de transició.

4. El pla de transició dels centres, en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, també podrà proposar:

a) Un programa d'assessorament i formació per a mares i pares.

b) En el cas de centres d'Educació Secundària Obligatòria, formes organitzatives específiques relatives als recursos humans i materials, de manera que en estos centres s'atenga la coordinació interdepartamental, així com que es puguen agrupar matèries per a integrar-les en àmbits, a fi de reduir el nombre de docents que intervinga en un mateix grup.

Article 6. Composició i funcions generals dels equips de transició

1. Al llarg del mes de setembre es constituirà l'equip de transició dels centres d'Educació Primària i del centre d'Educació Secundària Obligatòria al qual estiguen adscrits. Formaran part de l'equip de transició:

a) Les direccions d'estudis dels diferents centres.

b) El coordinador o coordinadora de l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria.

c) El titular de la direcció del departament d'Orientació del centre d'Educació Secundària Obligatòria.

d) Un especialista en Orientació Educativa del servei psicopedagògic escolar o del gabinet psicopedagògic autoritzat, encarregat d'atendre el centre d'Educació Primària.

e) Els tutors i les tutores del sext curs d'Educació Primària.

f) Els tutors i les tutores de primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

g) Els mestres i les mestres especialistes en Pedagogia Terapèutica de les dos etapes.

h) Els titulars de la direcció de departament de les matèries instrumentals d'Educació Secundària Obligatòria.

2. En funció de les característiques dels diferents centres, i en l'àmbit de les atribucions, funcions i competències que els conferix la normativa vigent, també podran formar part dels equips de transició:

a) Els tutors i les tutores del quint curs d'Educació Primària.

b) Els tutors i les tutores de segon curs d'Educació Secundària Obligatòria.

c) Un representant de les associacions de mares i pares de cada centre.

3. Seran funcions dels equips de transició les següents:

a) La confecció del pla de transició.

a) La progresión curricular entre el tercer ciclo de Educación Primaria y el primer y segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria.

b) La coordinación del desarrollo de la función tutorial, y de la atención a la diversidad, en lo que a continuidad de recursos personales, materiales y estrategias organizativas se refiere, para dar respuesta efectiva a las necesidades específicas de apoyo educativo.

c) La convergencia en ambas etapas en la gestión de la convivencia y la resolución de conflictos.

3. El plan de transición deberá contemplar, al menos, los siguientes apartados:

a) La concreción en cuanto a la coordinación entre los equipos docentes de Educación Primaria y de Educación Secundaria Obligatoria implicados en el proceso:

1. Composición y proceso de constitución de los equipos de transición.

2. Planificación general de actuaciones: identificación de necesidades, objetivos, actividades generales, mecanismos y estrategias para potenciar la coordinación entre equipos docentes, y calendario de trabajo.

b) Un programa de desarrollo competencial para el alumnado del tercer ciclo de Educación Primaria, y de primero y segundo de Educación Secundaria Obligatoria, focalizado en el impulso de la autonomía e iniciativa personal, y autorregulación cognitiva, emocional, conductual y propiamente escolar.

c) La concreción de los ámbitos, las actuaciones prioritarias y los mecanismos de colaboración entre los centros docentes y las familias.

d) Los mecanismos de seguimiento y evaluación del plan de transición.

4. El plan de transición de los centros, en el marco de su autonomía pedagógica y organizativa, también podrá proponer:

a) Un programa de asesoramiento y formación para madres y padres.

b) En el caso de centros de Educación Secundaria Obligatoria, formas organizativas específicas en cuanto a recursos humanos y materiales se refiere, de forma que en dichos centros se atienda a la coordinación interdepartamental, así como que se puedan agrupar materias para integrarlas en ámbitos, con objeto de reducir el número de docentes que intervenga en un mismo grupo.

Artículo 6. Composición y funciones generales de los equipos de transición

1. Durante el mes de septiembre, se constituirá el equipo de transición de los centros de Educación Primaria y del centro de Educación Secundaria Obligatoria al cual estén adscritos. Formarán parte del equipo de transición:

a) Las jefaturas de estudios de los distintos centros.

b) El coordinador o coordinadora de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria.

c) El titular de la jefatura del departamento de Orientación del centro de Educación Secundaria Obligatoria.

d) Un especialista en orientación educativa del servicio psicopedagógico escolar o gabinete psicopedagógico autorizado, encargado de atender el centro de Educación Primaria.

e) Los tutores y las tutoras del sexto curso de Educación Primaria.

f) Los tutores y las tutoras de primer curso de Educación Secundaria Obligatoria.

g) Los maestros y maestras especialistas en Pedagogía Terapéutica de ambas etapas.

h) Los titulares de la jefatura de departamento de las materias instrumentales de Educación Secundaria Obligatoria.

2. En función de las características de los diferentes centros, y en el ámbito de las atribuciones, funciones y competencias que les confiere la normativa vigente, también podrán formar parte de los equipos de transición:

a) Los tutores y las tutoras del quinto curso de Educación Primaria.

b) Los tutores y las tutoras de segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria.

c) Un representante de las asociaciones de madres y padres de cada centro.

3. Serán funciones de los equipos de transición las siguientes:

a) La confección del plan de transición.

- b) La supervisió del seu desplegament i compliment.
- c) L'avaluació mentre en dura l'aplicació i quan esta finalitze.
- d) La modificació del pla de transició en funció de l'avaluació i les propostes de millora realitzades.

Article 7. Funcionament dels equips de transició

1. Segons la dimensió i el nombre d'integrants de l'equip de transició, i de l'abast i la complexitat de les tasques que ha d'exercir, s'hi podran formar comissions de treball.

2. La primera sessió de treball de l'equip de transició es realitzarà prèvia convocatòria de la direcció d'estudis del centre d'Educació Secundària Obligatòria, i tindrà lloc durant el mes de setembre. En esta, s'abordaran, entre altres, les qüestions següents:

- a) Constitució de l'equip de transició.
- b) Configuració, si és procedent, de les comissions de treball que es considere oportú, a fi d'optimitzar la funcionalitat del treball de l'equip.
- c) Establiment del calendari d'actuacions i reunions. S'ha de realitzar, com a mínim, a més de la inicial, una reunió per trimestre.

3. Una vegada constituït, l'equip de transició establirà els mecanismes pertinents per a identificar les necessitats de l'alumnat, professorat i famílies per a afrontar convenientment el trànsit d'una etapa educativa a una altra. Amb este fi, l'equip de transició abordarà les actuacions següents:

- a) Delimitació de les necessitats formatives del professorat en el terreny de la funció tutorial, la gestió de conflictes i la promoció de la convivència, el desenvolupament competencial de l'alumnat, i l'organització i la gestió de l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- b) Entrevistes o reunions col·lectives amb les famílies per a determinar les seues necessitats formatives respecte del desenvolupament emocional, personal i social dels seus fills i les seues filles; del desenvolupament competencial, i de la cultura, organització i funcionament del centre d'Educació Secundària Obligatòria.
- c) L'anàlisi de dades de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu i les propostes de resposta a esta necessitat.
- d) La confecció conjunta de proves d'avaluació finals d'Educació Primària i de proves d'avaluació inicials d'Educació Secundària Obligatòria.
- e) L'anàlisi de la continuïtat curricular entre el tercer cicle d'Educació Primària, i el primer i segon curs d'Educació Secundària Obligatòria, per mitjà del contrast i la comparació de les concrecions curriculars i les programacions didàctiques de les dos etapes.

4. Una vegada identificades les necessitats a què fa referència l'apartat anterior, els centres docents podran proposar als CEFIRE edicions formatives específiques que siguen d'interés general per al professorat del centre, així com la constitució de grups de treball o d'accions de formació en centres en relació amb les actuacions pròpies del pla de transició.

5. Les direccions d'estudis dels centres d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, junt amb el professorat i els professionals d'Orientació Educativa que formen part de l'equip de transició, en el marc del pla d'acció tutorial dels centres de les dos etapes, efectuaran una proposta de programa de desenvolupament competencial per a l'alumnat, en què s'inclouran, a més, activitats d'informació i assessorament, així com un programa d'acollida al centre d'Educació Secundària Obligatòria.

6. Les direccions d'estudis dels centres d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, junt amb el professorat i els professionals d'Orientació Educativa i els tutors i les tutores que formen part de l'equip de transició, en l'àmbit dels plans de convivència, consensuaran aspectes substantius relatius a la convivència escolar i a la gestió de conflictes.

7. Les direccions d'estudis, el professorat i els professionals d'Orientació Educativa de l'equip de transició, i, si és el cas, els representants de les associacions de mares i pares també concretaran programes informatius i formatius per a mares i pares d'alumnat de les dos etapes, que es desplegaran durant el curs escolar.

8. El coordinador o la coordinadora de l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria, els tutors i les tutores, els mestres i les mestres especialistes en Pedagogia Terapèutica de les dos etapes i les direccions

- b) La supervisió de su desarrollo y cumplimiento.
- c) La evaluación durante su aplicación, y al final de la misma.
- d) La modificación del plan de transición en función de la evaluación y las propuestas de mejora realizadas.

Artículo 7. Funcionamiento de los equipos de transición

1. Según la dimensión y el número de integrantes del equipo de transición, y del alcance y complejidad de las tareas a desarrollar por el mismo, se podrán formar comisiones de trabajo.

2. La primera sesión de trabajo del equipo de transición se realizará previa convocatoria de la jefatura de estudios del centro de Educación Secundaria Obligatoria, y tendrá lugar durante el mes de septiembre. En ella, se abordarán, entre otras, las siguientes cuestiones:

- a) Constitució del equip de transició.
- b) Configuración, si procede, de las comisiones de trabajo que se considere oportuno, al objeto de optimizar la funcionalidad del trabajo del equipo.
- c) Establecimiento del calendario de actuaciones y reuniones, debiéndose realizar como mínimo, además de la inicial, una reunión por trimestre.

3. Una vez constituido el equipo de transición, éste establecerá los mecanismos pertinentes para identificar las necesidades del alumnado, profesorado y familias para afrontar convenientemente el tránsito de una etapa educativa a otra. Con este fin, el equipo de transición abordará las siguientes actuaciones:

- a) Delimitación de necesidades formativas del profesorado en el terreno de la función tutorial, la gestión de conflictos y la promoción de la convivencia, el desarrollo competencial del alumnado, y la organización y gestión de la atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo.
- b) Entrevistas o reuniones colectivas con las familias para determinar sus necesidades formativas respecto del desarrollo emocional, personal y social de sus hijos e hijas; el desarrollo competencial; y la cultura, organización y funcionamiento del centro de Educación Secundaria Obligatoria.
- c) El análisis de datos del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo y las propuestas de respuesta a dicha necesidad.
- d) La confección conjunta de pruebas de evaluación finales de Educación Primaria y pruebas de evaluación iniciales de Educación Secundaria Obligatoria.
- e) El análisis de la continuidad curricular entre el tercer ciclo de Educación Primaria, y el primer y segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria, a través del contraste y la comparativa de las concreciones curriculares y las programaciones didácticas de ambas etapas.

4. Una vez identificadas las necesidades a las que se refiere el apartado anterior, los centros docentes podrán proponer a los CEFIRE ediciones formativas específicas que sean de interés general para el profesorado del centro, así como la constitución de grupos de trabajo o de acciones de formación en centros en relación con las actuaciones propias del plan de transición.

5. Las jefaturas de estudios de los centros de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria, junto con el profesorado y los profesionales de Orientación Educativa que forman parte del equipo de transición, en el marco del plan de acción tutorial de los centros de ambas etapas, efectuarán una propuesta de programa de desarrollo competencial para el alumnado, en el que se incluirá, además, actividades de información y asesoramiento, así como un programa de acogida al centro de Educación Secundaria Obligatoria.

6. Las jefaturas de estudios de los centros de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria, junto con el profesorado y los profesionales de Orientación Educativa y los tutores y tutoras que forman parte del equipo de transición, en el ámbito de los planes de convivencia, consensuarán aspectos sustantivos en cuanto a la convivencia escolar y la gestión de conflictos.

7. Las jefaturas de estudios, el profesorado y los profesionales de Orientación Educativa del equipo de transición, y en su caso, los representantes de las asociaciones de madres y padres, también concretarán programas informativos y formativos para madres y padres de alumnado de ambas etapas, a desarrollar durante el curso escolar.

8. El coordinador o coordinadora de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, los tutores y tutoras, los maestros y maestras especialistas en Pedagogía Terapéutica de ambas etapas y las jefaturas de

de departament de les matèries instrumentals d'Educació Secundària Obligatòria, podran convindre dins del marc del pla d'atenció a la diversitat, la continuïtat i la progressió de mesures organitzatives i de gestió de recursos personals i materials, per a respondre les necessitats específiques de suport educatiu, així com acords en els següents àmbits del currículum:

- a) Competències bàsiques instrumentals que s'han de disposar al final de l'Educació Primària.
- b) Seqüència i dimensió dels continguts que s'han de desenvolupar en les àrees i matèries instrumentals.
- c) Aspectes didàctics i metodològics en les dos etapes.
- d) Procediments i criteris d'avaluació en les dos etapes.
- e) Proves finals d'Educació Primària i proves inicials d'Educació Secundària Obligatòria relatives a competències bàsiques instrumentals.

9. A fi d'optimitzar les mesures contingudes en el pla de transició elaborat, la seua elaboració s'haurà de concloure abans del 15 de maig anterior a l'inici del curs escolar en què siga posat en pràctica.

Article 8. Formes organitzatives específiques en el pla de transició

1. Els centres docents d'Educació Secundària Obligatòria, en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, i en virtut del que disposa l'article 26.3 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, i l'article 12.4 del Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'establixen les ensenyances mínimes corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria, en els dos primers cursos de l'etapa podran integrar matèries en àmbits, amb l'objectiu de disminuir el nombre de professorat que intervén en un mateix grup. La integració de matèries en àmbits haurà de respectar els objectius, continguts i criteris d'avaluació de totes les matèries que s'hi integren, així com l'horari assignat al conjunt de les matèries. Esta integració tindrà efectes en l'organització de les ensenyances, però no en tindrà en les decisions associades a la promoció.

2. El professorat encarregat d'impartir els àmbits en què s'integren distintes matèries haurà de ser professorat pertanyent als departaments didàctics de les matèries que configuren els àmbits i, preferentment, amb destí definitiu en el centre.

3. Les mesures organitzatives a què es referix este article requeriran l'aprovació del claustre i del consell escolar del centre, així com l'informe favorable de la Inspecció Educativa. Una vegada complits estos requisits, estes mesures seran incorporades com un apartat addicional del pla de transició, el qual també estarà subjecte a l'avaluació corresponent.

4. L'informe favorable de la Inspecció Educativa estarà condicionat al compliment dels requisits formals establits en este article, a la coherència de la proposta de matèries que s'han d'integrar en àmbits i a la disponibilitat i a la formació suficient del professorat per a impartir estos àmbits.

Article 9. Programes específics d'intervenció

1. El programa de desenvolupament competencial que forma part del pla de transició, d'acord amb el que disposa l'article 5.3 d'esta orde, haurà de ser concretat pels centres docents a partir del model orientatiu que figura en l'annex I d'esta orde.

2. El pla de transició dels centres de les dos etapes, en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, també podrà proposar un programa d'assessorament i formació per a mares i pares, que es podrà elaborar partint del model orientatiu que figura en l'annex II d'esta orde.

Article 10. Formació i assessorament

1. Els CEFIRE inclouran, en les seues planificacions anuals, edicions formatives dirigides al professorat relatives a l'escomesa general de la transició entre les dos etapes, així com en l'elaboració i la implementació del pla corresponent.

2. La Inspecció Educativa supervisarà l'elaboració i l'aplicació del pla de transició entre les dos etapes, i assessorarà els centres docents sobre aquells aspectes que, en l'àmbit de les seues competències, requereixen una atenció específica.

departamento de las materias instrumentales de Educación Secundaria Obligatoria, podrán convenir dentro del marco del plan de atención a la diversidad, la continuidad y progresión de medidas organizativas y de gestión de recursos personales y materiales, para dar respuesta a las necesidades específicas de apoyo educativo, así como acuerdos en los siguientes ámbitos del currículo:

- a) Competencias básicas instrumentales que se deben disponer al final de la Educación Primaria.
- b) Secuencia y dimensión de contenidos a desarrollar en las áreas y materias instrumentales.
- c) Aspectos didácticos y metodológicos en ambas etapas.
- d) Procedimientos y criterios de evaluación en ambas etapas.
- e) Pruebas finales de Educación Primaria e iniciales de Educación Secundaria Obligatoria relativas a competencias básicas instrumentales.

9. Con el fin de optimizar las medidas contenidas en el plan de transición elaborado, la elaboración del mismo deberá concluirse antes del 15 de mayo anterior al inicio del curso escolar en que sea puesto en práctica.

Artículo 8. Formas organizativas específicas en el plan de transición

1. Los centros docentes de Educación Secundaria Obligatoria, en el marco de su autonomía pedagógica y organizativa, y en virtud del que dispuesto en el artículo 26.3 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, y en el artículo 12.4 del Real Decreto 1631/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas correspondientes a la Educación Secundaria Obligatoria, en los dos primeros cursos de la etapa podrán integrar materias en ámbitos, con el objetivo de disminuir el número de profesorado que interviene en un mismo grupo. La integración de materias en ámbitos deberá respetar los objetivos, contenidos y criterios de evaluación de todas las materias que se integran, así como el horario asignado al conjunto de ellas. Esta integración tendrá efectos en la organización de las enseñanzas pero no así en las decisiones asociadas a la promoción.

2. El profesorado encargado de impartir los ámbitos en los que se integren distintas materias deberá ser profesorado perteneciente a los departamentos didácticos de las materias que configuran los ámbitos, y preferentemente con destino definitivo en el centro.

3. Las medidas organizativas a las que se refiere el presente artículo requerirán la aprobación por parte del claustro y del consejo escolar del centro, así como el informe favorable de la Inspección Educativa. Una vez cumplidos dichos requisitos, estas medidas serán incorporadas como un apartado adicional del plan de transición, el cual también estará sujeto a la evaluación correspondiente.

4. El informe favorable de la Inspección Educativa estará condicionado al cumplimiento de los requisitos formales establecidos en el presente artículo, a la coherencia de la propuesta de materias a integrar en ámbitos y a la disponibilidad y formación suficiente del profesorado para impartir dichos ámbitos.

Artículo 9. Programas específicos de intervención

1. El programa de desarrollo competencial que forma parte del plan de transición según lo dispuesto en el artículo 5.3 de la presente orden, deberá concretarse por parte de los centros docentes a partir del modelo orientativo que figura en el anexo I.

2. El plan de transición de los centros de ambas etapas, en el marco de su autonomía pedagógica y organizativa, también podrá proponer un programa de asesoramiento y formación para madres y padres, que se podrá elaborar partiendo de modelo orientativo que figura en el anexo II de la presente orden.

Artículo 10. Formación y asesoramiento

1. Los CEFIRE incluirán en sus planificaciones anuales, ediciones formativas dirigidas al profesorado en cuanto al acometimiento general de la transición entre ambas etapas, así como en la elaboración e implementación del plan correspondiente.

2. La Inspección educativa supervisará la elaboración y la aplicación del Plan de transición entre ambas etapas, y asesorará a los centros docentes sobre aquellos aspectos que, en el ámbito de sus competencias, requieran de atención específica.

CAPÍTOL III
*AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DE TRANSICIÓ
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
OBLIGATÒRIA*

Article 11. Seguiment i avaluació

1. L'equip de transició, sota la direcció de les direccions d'estudis dels centres de les dos etapes, i amb la supervisió de la Inspecció Educativa, concretarà el procediment de seguiment, avaluació i elaboració de propostes de millora del pla de transició, en el qual, en tot cas, es precisaran els aspectes relatius als àmbits d'avaluació, la temporització, i els instruments i indicadors d'avaluació.

2. Per a valorar el nivell de qualitat i eficàcia del pla de transició implementat, s'empraran els criteris següents:

- a) El grau de progressió observat en l'adaptació de l'alumnat.
- b) La valoració del clima i la convivència en les seues respectives aules.
- c) Les capacitats i competències curriculars de l'alumnat, i els seus resultats derivats del procés d'avaluació.
- d) L'avaluació per part del professorat que forma part dels equips de transició.

Article 12. Memòria

L'equip de transició elaborarà anualment una memòria en què es detallaran:

1. Actuacions destacables del pla de transició pel seu bon funcionament. La seua justificació.
2. Actuacions destacables del pla de transició pel seu funcionament deficitari. Anàlisi de les seues causes.
3. Justificació del resultat de les actuacions anteriors i propostes de millora que s'han d'integrar en el pla de transició següent.

El contingut d'esta memòria s'inclourà en la memòria final de curs de cada un dels centres docents.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Difusió i supervisió de la norma

1. La Inspecció Educativa vetlarà pel compliment del que establix esta orde.
2. Els equips directius dels centres públics i la direcció dels centres privats concertats compliran i faran complir el contingut d'esta orde i difondran el seu contingut entre els membres de la comunitat educativa.

Segona. Centres privats concertats

1. Els centres privats concertats que integren les ensenyances d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria en el mateix centre, atesa la seua singularitat, establiran en els seus projectes educatius els mecanismes de coordinació oportuns entre les dos etapes.

2. La titularitat dels centres privats concertats d'Educació Primària o d'Educació Secundària Obligatoria determinarà el professorat que haurà de formar l'equip de transició corresponent.

Tercera. Interpretació i aplicació

Es faculta en les direccions generals competents en matèria d'ordenació acadèmica, d'innovació educativa, d'orientació escolar i de formació del professorat, i les direccions territorials d'Educació perquè, en l'àmbit de les seues competències respectives, adopten mesures i dicten les resolucions i instruccions que siguen necessàries per a la interpretació i l'aplicació del que disposa esta orde.

Quarta. Protecció de dades de l'alumnat

Pel que fa al tractament de dades personals de l'alumnat, en compliment del que disposa esta orde, caldrà ajustar-se al que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, i la disposició addicional vint-i-tres de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

CAPÍTULO III
*EVALUACIÓN Y SEGUIMIENTO DEL PLAN DE TRANSICIÓN
DE EDUCACIÓN PRIMARIA A EDUCACIÓN SECUNDARIA
OBLIGATORIA*

Artículo 11. Seguimiento y evaluación

1. El equipo de transición, bajo la dirección de las jefaturas de estudios de los centros de ambas etapas, y con la supervisión de la Inspección Educativa, concretará el procedimiento de seguimiento, evaluación y elaboración de propuestas de mejora del plan de transición, donde, en todo caso, se precisarán los aspectos relativos a los ámbitos de evaluación, la temporización, y los instrumentos e indicadores de evaluación.

2. Para valorar el nivel de calidad y eficacia del plan de transición implementado, se emplearán los siguientes criterios:

- a) El grado de progresión observado en la adaptación del alumnado.
- b) La valoración del clima y la convivencia en sus respectivas aulas.
- c) Las capacidades y competencias curriculares del alumnado, y sus resultados derivados del proceso de evaluación.
- d) La evaluación por parte del profesorado que forma parte de los equipos de transición.

Artículo 12. Memoria

El equipo de transición elaborará anualmente una memoria en la que se pormenorizarán:

1. Actuaciones destacables del plan de transición por su buen funcionamiento. Justificación del mismo.
2. Actuaciones destacables del plan de transición por su funcionamiento deficitario. Análisis de sus causas.
3. Justificación del resultado de las actuaciones anteriores y propuestas de mejora a integrar en el siguiente plan de transición.

El contenido de esta memoria se incluirá en la memoria final de curso de cada uno de los centros docentes.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Difusión y supervisión de la norma

1. La Inspección Educativa velará por el cumplimiento de lo establecido en esta orden.
2. Los equipos directivos de los centros públicos y la dirección de los centros privados concertados cumplirán y harán cumplir el contenido de la presente orden y difundirán su contenido entre los miembros de la comunidad educativa.

Segunda. Centros privados concertados

1. Los centros privados concertados que integren las enseñanzas de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria en el mismo centro, dada su singularidad, establecerán en sus proyectos educativos los mecanismos de coordinación oportunos entre ambas etapas.

2. La titularidad de los centros privados concertados de Educación Primaria o de Educación Secundaria Obligatoria determinará el profesorado que deberá componer el respectivo equipo de transición.

Tercera. Interpretación y aplicación

Se faculta a las direcciones generales competentes en materia de ordenación académica, de innovación educativa, de orientación escolar y de formación del profesorado, y a las direcciones territoriales de educación para que, en el ámbito de sus respectivas competencias, adopten medidas y dicten cuantas resoluciones e instrucciones sean precisas para la interpretación y la aplicación de lo dispuesto en la presente orden.

Cuarta. Protección de datos del alumnado

En lo referente al tratamiento de datos personales del alumnado, en cumplimiento de lo dispuesto en la presente orden, se estará a lo dispuesto en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal, y en la disposición adicional vigesimotercera de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa esta orde.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

Esta orde entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 8 de juny de 2011

El conseller d'Educació,
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN

ANNEX I

PROGRAMA DE DESENROTLLAMENT COMPETENCIAL

1. Àmbit d'aplicació

De manera general, sense perjudi de la concreció que cada centre docent puga efectuar del programa de desenrotllament competencial de l'alumnat, i sobre una perspectiva orientada a la prevenció, el destinatari d'este programa serà l'alumnat del tercer cicle d'Educació Primària, i del primer i segon curs d'Educació Secundària Obligatoria.

2. Estructura i contingut

2.1. Competència intrapersonal i interpersonal

Dins del seu àmbit d'aplicació, el programa de desenrotllament competencial hauria d'incloure la competència intrapersonal i la interpersonal, així com les estratègies d'aprenentatge, el contingut de les quals, a títol orientatiu, es detalla a continuació:

a) Competència intrapersonal.

1. Identificació i anàlisi de les pròpies conductes, habilitats, emocions, afectes, percepcions, expectatives i atribucions; delimitació i valoració de les seues conseqüències; determinació d'alternatives i reflexió sobre els seus pros i contres; presa de decisions, supervisió i avaluació.

2. Autoestima. Autoreforçament i motivació, concepció de la intel·ligència, de l'esforç i de l'error.

3. Habilitats de resolució de problemes.

b) Competència interpersonal.

1. Capacitat de comunicar-se amb eficàcia, establir i mantindre relacions.

2. Desenrotllament de l'assertivitat i l'empatia.

3. Capacitat d'afrontament i resolució de conflictes.

c) Estratègies d'aprenentatge: Coneixement i control metacognitiu.

1. Processos reflexius dirigits a la identificació de la dimensió i l'abast de les demandes escolars i docents.

2. Autoconeixement: recursos disponibles, coneixements assumits, coneixements pendents, necessitats...

3. Coneixement declaratiu, procedimental i condicional de tècniques d'aprenentatge específiques: selecció, organització i elaboració de la informació. Control i regulació del seu ús.

4. Planificació, supervisió, avaluació del propi esforç i desenrotllament en funció dels processos anteriors.

2.2. Programa d'acollida al centre d'Educació Secundària Obligatoria

Dins del programa de desenrotllament competencial per a l'alumnat s'ha d'incloure, a més, un programa d'acollida al centre d'Educació Secundària Obligatoria, la planificació del qual haurà de temporitzar-se al llarg de la totalitat del curs escolar.

La participació d'alumnat, professorat i famílies, tant de l'Educació Primària com de l'Educació Secundària Obligatoria, haurà de potenciar el coneixement mutu entre totes les parts i de l'entorn escolar mateix i, per tant, dels processos d'integració i inclusió.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en la presente orden.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor

Esta orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 8 de junio de 2011

El conseller de Educación,
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN

ANEXO I

PROGRAMA DE DESARROLLO COMPETENCIAL

1. Ámbito de aplicación

De manera general, sin perjuicio de la concreción que cada centro docente pueda efectuar del programa de desarrollo competencial del alumnado, y sobre una perspectiva orientada a la prevención, los destinatarios del mismo serán las alumnas y alumnos del tercer ciclo de Educación Primaria, y del primer y segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria.

2. Estructura y contenido

2.1. Competencia intrapersonal e interpersonal

Dentro de su ámbito de aplicación, el programa de desarrollo competencial debería contemplar la competencia intrapersonal e interpersonal, así como las estrategias de aprendizaje, cuyo contenido, a título orientativo, se detalla a continuación:

a) Competencia intrapersonal.

1. Identificación y análisis de las propias conductas, habilidades, emociones, afectos, percepciones, expectativas y atribuciones; delimitación y valoración de sus consecuencias; determinación de alternativas y reflexión sobre sus pros y contras; toma de decisiones, supervisión y evaluación.

2. Autoestima. Autoreforzamiento y motivación, concepción de la inteligencia, del esfuerzo y del error.

3. Habilidades de resolución de problemas.

b) Competencia interpersonal.

1. Capacidad de comunicarse con eficacia, establecer y mantener relaciones.

2. Desarrollo de la asertividad y empatía.

3. Capacidad de afrontamiento y resolución de conflictos.

c) Estrategias de aprendizaje: Conocimiento y control metacognitivo.

1. Procesos reflexivos dirigidos a la identificación de la dimensión y alcance de las demandas escolares y docentes.

2. Autoconocimiento: recursos disponibles, conocimientos asumidos, conocimientos pendientes, necesidades...

3. Conocimiento declarativo, procedimental y condicional de técnicas de aprendizaje específicas: selección, organización y elaboración de la información. Control y regulación de su uso.

4. Planificación, supervisión, evaluación del propio esfuerzo y desarrollo en función de los procesos anteriores.

2.2. Programa de acogida al centro de Educación Secundaria Obligatoria

Dentro del programa de desarrollo competencial para el alumnado se debe incluir, además, un programa de acogida al centro de Educación Secundaria Obligatoria, cuya planificación deberá temporizarse a lo largo de la totalidad del curso escolar.

La participación de alumnado, profesorado y familias, tanto de la Educación Primaria como de la Educación Secundaria Obligatoria, deberá potenciar el conocimiento mutuo entre todas las partes y del propio entorno escolar y, por tanto, procesos de integración e inclusión.

En este programa es prestará especial atención a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu per presentar necessitats educatives especials, dificultats específiques d'aprenentatge, altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al sistema educatiu, o per condicions personals o d'història escolar.

Dins de la proposta d'activitats d'informació, assessorament, i visita que hauria d'incloure el programa d'acollida, els centres podran incloure:

a) La programació d'activitats conjuntes, celebració d'efemèrides, trobades culturals, visites de l'alumnat d'Educació Primària al centre d'Educació Secundària Obligatòria, i viceversa, etc.

b) La comunicació d'experiències d'exalumnes, en col·laboració amb el consell de delegats i delegades i les associacions d'alumnat.

c) La realització de xarrades als centres de les dos etapes, en les quals es concreten aspectes relatius a l'organització i el funcionament general del centre d'Educació Secundària Obligatòria, com ara sobre el professorat, els horaris, els aspectes generals sobre el transcurs de les classes, l'avaluació, la convivència, etc.

Igualment, es projectaran jornades d'acollida a l'inici del curs, en el marc de les quals, els equips docents de les dos etapes concretaran, de manera conjunta, el programa de benvinguda en el qual, entre altres qüestions, es podrà precisar la intervenció d'alumnat acompanyant de l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria, perquè pugua participar en el procés d'adaptació de l'alumnat d'Educació Primària acabat d'incorporar.

ANNEX II

PROGRAMA D'ASSESSORAMENT I FORMACIÓ PER A PARES I MARES

La participació de les famílies en la vida escolar general dels seus fills i les seues filles és essencial; encara més quan s'ubica en una situació de trànsit entre etapes que redunda en demandes i exigències noves, sobre les quals se solen generar importants dubtes i inquietuds.

Des d'esta perspectiva, l'optimització de la col·laboració en este procés dels pares i mares del tercer cicle d'Educació Primària i primer i segon curs d'Educació Secundària Obligatòria amb els centres docents, es presenta com una exigència prioritària. Esta exigència adquireix més rellevància en el cas de les famílies desfavorides o en situació de desavantatge sociocultural i/o econòmic. En tot cas, en la participació de les famílies és clau el paper que poden dur a terme les associacions de mares i pares com a organitzacions representatives d'estes famílies en el si dels equips de transició.

Per això es fa necessària la programació d'activitats d'informació, assessorament i formació que es duran a terme al llarg del curs escolar, i que s'han de concretar i realitzar, en el marc dels equips de transició, pels departaments d'Orientació, els servicis psicopedagògics escolars i/o els gabinets psicopedagògics autoritzats, junt amb les direccions d'estudis dels centres i els representants de les associacions de mares i pares. En estes activitats s'hauran d'articular mecanismes de sensibilització de les famílies amb més dificultats.

1. Informació

En el terreny informatiu, sense detriment de la distribució temporal que a l'efecte els centres determinen, almenys al llarg de l'últim trimestre del curs, s'organitzaran xarrades, taules redones..., en les quals podran participar conjuntament docents i especialistes de les dos etapes, i en les quals s'hauran de tractar, entre altres, les qüestions següents:

a) L'estructura del sistema educatiu en general i les característiques de l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria en particular.

b) El funcionament del centre d'Educació Secundària Obligatòria, els seus recursos i servicis, les seues línies d'actuació i projectes, les seues ajudes, la seua oferta formativa general i d'optativitat.

c) Les mesures d'atenció a la diversitat.

d) Els procediments de comunicació amb el centre, interlocutors més significatius, possibilitats i vies de participació, òrgans en què es poden integrar.

En este programa se prestará especial atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo por presentar necesidades educativas especiales, dificultades específicas de aprendizaje, altas capacidades intelectuales, por haberse incorporado tarde al sistema educativo, o por condiciones personales o de historia escolar.

Dentro de la propuesta de actividades de información, asesoramiento, y visita que debería incluir el programa de acogida, los centros podrán contemplar:

a) La programación de actividades conjuntas, celebración de efemérides, encuentros culturales, visitas del alumnado de Educación Primaria al centro de Educación Secundaria Obligatoria, y viceversa, etc.

b) La comunicación de experiencias de exalumnos y exalumnas, en colaboración con el consejo de delegados y delegadas y las asociaciones de alumnado.

c) La realización de charlas en los centros de ambas etapas, en las que se concreten aspectos relativos a organización y funcionamiento general del centro de Educación Secundaria Obligatoria, profesorado, horarios, aspectos generales sobre el desarrollo de las clases, evaluación, convivencia, etc.

Igualmente, se proyectarán jornadas de acogida al inicio del curso, en cuyo marco, los equipos docentes de ambas etapas concretarán de manera conjunta el programa de bienvenida en el que, entre otras cuestiones, se podrá precisar la intervención de alumnado acompañante de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, para que pueda participar en el proceso de adaptación del alumnado de Educación Primaria recién incorporado.

ANEXO II

PROGRAMA DE ASESORAMIENTO Y FORMACIÓN PARA PADRES Y MADRES

La participación de las familias en la vida escolar general de sus hijos e hijas es esencial, máxime cuando se ubica en una situación de tránsito entre etapas que redunda en demandas y exigencias nuevas, sobre las que se suelen generar importantes dudas e inquietudes.

Desde esta perspectiva, la optimización de la colaboración en este proceso de los padres y madres del tercer ciclo de Educación Primaria y primer y segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria con los centros docentes, se presenta como una exigencia prioritaria. Esta exigencia adquiere mayor relevancia en el caso de las familias desfavorecidas o en situación de desventaja sociocultural y/o económica. En todo caso, en la participación de las familias es clave el papel que pueden llevar a cabo las asociaciones de madres y padres como organizaciones representativas de dichas familias en el seno de los equipos de transición.

Por ello, se hace necesaria la programación de actividades de información, asesoramiento y formación a desarrollar durante el curso escolar, a concretar y realizar, en el marco de los equipos de transición, por los departamentos de Orientación, servicios psicopedagógicos escolares y/o gabinetes psicopedagógicos autorizados, junto con las jefaturas de estudios de los centros y los representantes de las asociaciones de madres y padres. En tales actividades se deberán articular mecanismos de sensibilización de las familias con más dificultades.

1. Información

En el terreno informativo, sin menoscabo de la distribución temporal que a este efecto los centros determinen, al menos a lo largo del último trimestre del curso, se organizarán charlas, mesas redondas..., en las que podrán participar conjuntamente docentes y especialistas de ambas etapas, y en las que se deberá tratar, entre otras, las siguientes cuestiones:

a) La estructura del sistema educativo en general, y las características de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria en particular.

b) El funcionamiento del centro de Educación Secundaria Obligatoria, sus recursos y servicios, líneas de actuación y proyectos, ayudas, oferta formativa general y de optatividad.

c) Las medidas de atención a la diversidad.

d) Los procedimientos de comunicación con el centro, interlocutores más significativos, posibilidades y cauces de participación, órganos en los que se pueden integrar.

e) La informació específica relativa als terminis i al procediment de matriculació, a la convalidació de matèries, a les exempcions i als documents més significatius que s'hi vinculen.

f) Unes altres qüestions administratives.

2. Assessorament i formació

Pel que fa a l'assessorament i la formació, la comprensió de les característiques evolutives, cognitives, emocionals i afectives de les seues filles i els seus fills, així com la delimitació de pautes d'actuació, derivades d'aquella, que contribuïsqen a desenrotllar-la, haurà de vertebrar la seua planificació i implementació.

Des d'esta perspectiva, s'hi podran incloure, a més, unes altres temàtiques formatives relatives a:

a) Estils educatius.

b) Tècniques i estratègies d'afrontament i resolució de conflictes.

c) Àmbits, condicionants i procediments de col·laboració amb els centres: contribució coordinada al progrés competencial de les seues filles i els seus fills; gestió de la convivència i processos de mediació; participació en assemblees de classe, tutories, consells de pares; constitució i impuls de grups de treball mixtos (família-professorat; famílies primària-secundària).

d) Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en el camp de la interacció família-professorat.

e) Qualsevol altres que els equips de transició puguen considerar.

e) La información específica relativa a plazos y procedimiento de matriculación, convalidación de materias, exenciones, y documentos más significativos vinculados con ellos.

f) Otras cuestiones administrativas.

2. Asesoramiento y formación

En lo referente al asesoramiento y la formación, la comprensión de las características evolutivas, cognitivas, emocionales y afectivas de sus hijas e hijos, así como la delimitación de pautas de actuación, derivadas de la misma, que contribuyan a su desarrollo, deberá vertebrar su planificación e implementación.

Desde esta perspectiva, se podrán incluir, además, otras temáticas formativas relativas a:

a) Estilos educativos.

b) Técnicas y estrategias de afrontamiento y resolución de conflictos.

c) Ámbitos, condicionantes y procedimientos de colaboración con los centros: contribución coordinada al progreso competencial de sus hijas e hijos, gestión de la convivencia y procesos de mediación, participación en assembleas de clase, tutorías, consejos de padres, constitución e impulso de grupos de trabajo mixtos (familia-profesorado; familias primaria- secundaria).

d) Manejo de las tecnologías de la información y la comunicación en el campo de la interacción familia-profesorado.

e) Cualesquiera otras que los equipos de transición puedan considerar.